

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

11.6.2012

B7-0315/2012

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Inimõiguste olukord Tiibetis
(2012/2685(RSP))

Kristiina Ojuland, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Edward McMillan-Scott, Marietje Schaake, Leonidas Donskis, Ramon Tremosa i Balcells, Izaskun Bilbao Barandica, Sarah Ludford, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Jelko Kacin, Nathalie Griesbeck, Sonia Alfano
fraktsiooni ALDE nimel

RE\905080ET.doc

PE491.934v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

**Euroopa Parlamendi resolutsioon inimõiguste olukorra kohta Tiibetis
(2012/2685(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Hiina ja Tiibeti kohta, eelkõige 26. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni ja 24. novembri 2010. aasta resolutsiooni,
 - võttes arvesse oma varasemat, 7. aprilli 2011. aasta resolutsiooni Tiibeti eksiilvalitsuse valimiste keelustamise kohta Nepalis,
 - võttes arvesse 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse Hiina Rahvavabariigi põhiseaduse artiklit 36, millega tagatakse kõikidele kodanikele usuvabaduse õigus,
 - võttes arvesse ELi inimõiguste eriesindaja peatset nimetamist,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liit ja liidu välispoliitika põhinevad inimõiguste ning identiteedi-, kultuuri-, usu- ja ühinemisvabaduse austamisel;
- B. arvestades, et ELi ja Hiina vaheline inimõigustealane dialoog ei ole tiibetlaste inimõiguste olukorda mitte mingil märkimisväärsel viisil parandanud;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament on võtnud teadmiseks Tiibeti okupeerimise Hiina Rahvavabariigi poolt;
- D. arvestades, et Tema Pühaduse dalai-laama esindajad on pöördunud Hiina Rahvavabariigi valitsuse poole, et leida Tiibeti küsimusele rahumeelne ja mõlemale poolele kasulik lahendus;
- E. arvestades, et Hiina Rahvavabariigi ametivõimud kasutasid 2008. aastal Tiibeti protestide mahasurumiseks ebaproportsionaalset jõudu ning on sellest ajast saadik kehtestanud sõna-, ühinemis- ja usuvabadust piiravaid julgeolekumeetmeid;
- F. arvestades, et 2008. aasta protestide käigus võis hukkuda üle 200 inimese ning kinni peeti eri andmetel 4434 kuni 6500 või enam inimest ning 2010. aasta lõpul oli Tiibetis teadaolevalt 831 poliitvangi, kellest 360 olid kohtulikult süüdi mõistetud ning 12 kandsid eluaegset karistust;
- G. arvestades, et teadaolevalt kasutavad Hiina Rahvavabariigi võimud Tiibeti vanglates tunnistuste väljapressimiseks piinamist, sh peksmist, elektrišokki, pikaajalist üksikvangistust, näljutamist ja muid sarnaseid meetmeid;
- H. arvestades, et 2009. aastast alates on teadaolevalt 38 tiibetlast (enamasti mungad või

nunnad) end põlema süüdanud, et protesteerida Hiina piirava poliitika vastu Tiibetis ning nõuda dalai-laama tagasitulekut ja usuvabaduse õigust Sichuani provintsi Aba/Ngaba maakonnas ja Tiibeti kiltmaa muudes osades;

- I. arvestades, et enesesüütamise mitme ohvri, nimelt Chimey Paldeni, Tenpa Darjey, Jamyang Paldeni, Lobsang Gyatso, Sona Rabyangi, Dawa Tseringi, Kelsang Wangchucki, Lobsang Kelsangi, Lobsang Kunchoki ja Tapey praegune seisukord ja asukoht on teadmata või ebaselge;
 - J. arvestades, et Hiina Rahvavabariigi võimud pidasid kinni 11. pantšen-laama Gedhun Choekyi Nyima, keda ei ole nähtud 14. maist 1995. aastast saadik;
 - K. arvestades, et tiibetlaste identiteet, keel, kultuur ja usk, mis on ajalooliselt rikka kultuuri pärand, on sattunud ohtu, kuna Tiibeti põlistele aladele asustatakse hiinlasi ning tiibetlaste traditsioonilist nomaadide eluviisi püütakse välja juurida;
 - L. arvestades, et EL tahab ametisse nimetada ELi inimõiguste eriesindaja, kelle volituste kindlaksmääramisega praegu tegeldakse;
 - M. arvestades, et Euroopa Parlamendi varasemad üleskutsed komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale arutada Hiina kolleegidega olukorda Tiibetis ei ole andnud oodatud tulemusi;
1. kordab, et ELi ja Hiina Rahvavabariigi strateegiline partnerlus peaks rajanema ühistel põhimõtetel ja väärtustel;
 2. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles suurendama ja tõhustama jõupingutusi, et ELi ja Hiina inimõigustealase dialoogi raames pöörata suuremat tähelepanu tiibetlaste inimõiguste olukorrale;
 3. kutsub Hiina Rahvavabariigi ametivõime üles andma Tiibeti ajaloolisele territooriumile tegeliku autonoomia;
 4. väljendab pettumust selle üle, et Hiina Rahvavabariigi valitsus ei ole 2010. aasta jaanuarist saadik soovinud jätkata dialoogi Tema Pühaduse dalai-laama esindajatega, ning ärgitab Hiina ametivõime alustama Tiibeti eksiilvalitsuse esindajatega sisukat arutelu Tiibeti tuleviku üle;
 5. nõuab, et Hiina Rahvavabariigi ametivõimud austaksid tiibetlaste sõna-, ühinemis- ja usuvabadust;
 6. nõuab tungivalt, et Hiina Rahvavabariigi ametivõimud lubaksid 2008. aasta protestide ja nende järelsündmuste sõltumatut rahvusvahelist uurimist, ning nõuab poliitvangide vabastamist;
 7. mõistab hukka vahistatud isikute igasuguse piinamise ning palub, et Hiina Rahvavabariigi ametivõimud lubaksid Tiibeti vanglate ja kinnipidamisasutuste rahvusvahelist sõltumatut kontrollimist;
 8. mõistab taas hukka Hiina ametivõimude jätkuvad survemeetmed Tiibeti kloostrite vastu

ning palub Hiina valitsusel tagada Tiibeti rahvale ja kõikidele oma kodanikele usuvabadus;

9. nõuab, et Hiina ametivõimud avalikustaksid teabe kõikide Tiibeti enesesüütamise ohvrite saatuse ja asukoha kohta;
10. nõuab, et Hiina ametivõimud avalikustaksid teabe 11. pantšen-laama Chedun Choekyi Nyima saatuse ja asukoha kohta;
11. kutsub Hiina ametivõime üles järgima tiibetlaste keelelisi, kultuurilisi, usulisi ja muid põhivabadusi ning mitte asustama põliste Tiibeti aladele hiinlasi ega sundima Tiibeti nomaade loobuma oma traditsioonilisest eluviisist;
12. ootab ELi inimõiguste eriesindajalt korrapäraseid aruandeid inimõiguste olukorra kohta Hiina Rahvavabariigis, eelkõige seoses Tiibetiga;
13. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles käsitlema inimõiguste olukorda Tiibetis igal Hiina Rahvavabariigi esindajatega peetaval kohtumisel;
14. ärgitab komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat nimetama ametisse Euroopa Liidu Tiibeti eriesindaja, et edendada Tiibeti rahva inimõiguste austamist, sh nende õigust säilitada ja arendada oma eriomast identiteeti ning selle usulisi, kultuurilisi ja keelelisi väljendusi; toetada Hiina Rahvavabariigi valitsuse ja Tema Pühaduse dalai-laama esindajate vahelist konstruktiivset dialoogi ja läbirääkimisi ning anda abi Tiibeti pagulastele, eelkõige Nepalis ja Indias;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Hiina Rahvavabariigi valitsusele ja parlamendile, ÜRO peasekretärile, Tiibeti eksiilvalitsusele, Tiibeti eksiilparlamendile ja Tema Pühadusele dalai-laamale.